

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık
Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

Kuruluş : 7 Ekim 1920

26 Temmuz 2002
CUMA

Sayı : 24827

[A](#) ÖNCEKİ

SONRAKİ [A](#)

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşmalar

[2002/4398 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Program Koordinasyon Ofisi Faaliyetine Dair Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar](#)
[2002/4404 Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar](#)
[2002/4414 Türkiye ile Almanya Arasında Nota Teatisi Yoluyla Akdedilen Yerel Yönetim Hizmetlerine Nitelik Kazandırılması Konulu Projeye İlişkin Anlaşmanın Onaylanması Hakkında Karar](#)

Bakanlar Kurulu Kararları

[2002/4375 Türk Vatandaşlığından Çıkmasına İzin Verilen 631 Kişi Hakkındaki Hükümlerin İptaline Dair Karar](#)
[2002/4394 3133 Kişinin Türk Vatandaşlığından Çıkmasına İzin Verilmesi, Türk Vatandaşlığından Çıkmalarına İzin Verilen 28 Kişiyile İlgili Bazı Maddi Hataların Düzeltilmesi Hakkında Karar](#)

Yönetmelik

[2002/4390 Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik](#)

Tebliğler

— [İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(2002/7\)](#)
— [İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(2002/8\)](#)
— [İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ \(2002/9\)](#)
— [2002 Yılı Haziran Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgelerinin Sektörel Dağılımı Hakkında Tebliğ](#)
— [2002 Yılı Haziran Ayına Ait Yabancı Sermayeli Yatırım Teşvik Belgeleri Hakkında Tebliğ](#)
— [Rekabet Kurulunun 99-13/99-40 Sayılı Kararının Karşı Oy Gerekçeleri](#)

İLAN BÖLÜMÜ

[İlanları görmek için tıklayınız](#)

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti
Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Program Koordinasyon Ofisi Faaliyetine
Dair Anlaşma**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle taraflar olarak anılacaktır), iki ülke arasındaki mevcut dostluk ilişkilerine dayanarak, aralarındaki ekonomik ve sosyal işbirliğini geliştirmek amacıyla ve ilişkilerini teknik işbirliği yoluyla derinleştirme arzusuyla,

aşağıdaki hususlarda mutabakata varmışlardır :

MADDE 1

1. Taraflar, ülkelerinin ekonomik ve sosyal kalkınmalarına yardım etmek amacı ile işbirliği yaparlar.

2. Bu anlaşma taraflar arasında teknik işbirliğini yürütmek için genel kuralları belirler. Taraflar, bazı teknik işbirliği projeleri üzerinde ilave anlaşmalar imzalayabilirler (bundan böyle "proje anlaşmaları" olarak anılacaktır). Ortak proje kavramı, proje anlaşmalarında belirlenir ve özellikle projenin amacı, tarafların sorumlulukları, katılımcıların görevleri ve kurumsal statüleri, ayrıca, projenin hayata geçirilme programı unsurlarını ihtiva eder.

3. Bu anlaşma çerçevesinde hazırlanan işbirliği programı Türk tarafından Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Program Koordinasyon Ofisince (PKO) ve Kazak tarafından Kazakistan Cumhuriyeti Ekonomi ve Ticaret Bakanlığınca koordine edilir.

4. PKO, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına faaliyet gösteren esnek yapısıyla ve gerek Türkiye Cumhuriyeti içinde, gerek dışında yürütülen koordinasyon çalışmaları yoluyla teknik yardım sürecini verimli bir şekilde yöneten müstakil bir kuruluştur. PKO'nun esas amacı kalkınmakta olan ülkelere yardım etmektir. PKO'nun görevleri, anılan ülkeler ile ekonomi, teknoloji, altyapı, kültür ve eğitim alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi amacıyla program ve projelerin hazırlanması ve kalkınmakta olan ülkelere yardım sağlanması konularında koordinasyonu kapsamaktadır.

MADDE 2

1. Proje anlaşmalarında Türk tarafınca PKO aracılığı ile aşağıdaki alanlarda yardım sağlanabilir :

- a) Kazakistan'da yürütülecek eğitim, danışmanlık, ilmi araştırma ve diğer programlar;
- b) Planların, araştırmaların ve ekspertizlerin hazırlanması;
- c) Taraflarca üzerinde mutabık kalınacak diğer işbirliği alanları.

2. Yardım şu yollardan yapılabilir:

- a) Uzman, eğitimci, danışman, asistan ve yardımcı personelin gönderilmesi (Türk tarafınca Kazakistan Cumhuriyeti nezdinde görevlendirilen tüm personel bundan böyle "Görevlendirilen Uzmanlar" olarak anılacaktır);
- b) Malzemelerin (eğitim, öğretim, program v.s.) ve ekipmanın temini (bundan böyle "malzemeler" olarak anılacaktır);
- c) Kazak uzmanların, yönetici kadrosunun ve bilim adamlarının yetiştirilmesi ve uzmanlaşma niteliklerinin geliştirilmesi;
- d) Taraflarca uygun görülecek diğer yollar.

3. Görevlendirilen uzmanlar, faaliyetlerini işbu anlaşma ve Kazakistan Cumhuriyeti ulusal mevzuatı uyarınca yürüteceklerdir.

MADDE 3

Türk tarafı, bu anlaşma hükümleri uyarınca aşağıdaki yükümlülükleri üstlenmektedir:

- a) PKO çalışmalarını için gerekli olan kişisel bilgisayar ve sair ekipmanı temin etmek;
- b) PKO'nun yerel personeli dahil olmak üzere personeli seçmek, istihdam etmek ve ücretlerini ödemek;
- c) PKO'nun ulaşım ihtiyaçları için gerekli ulaşım araçlarını temin etmek;
- d) Maaş ve masrafları ödemek;
- e) Teknik yardım projeleri ve eğitim programlarını finanse etmek;
- f) Yardımların koordinasyonu amacı ile uzmanlar göndermek ve bunların ücretlerini ödemek.

MADDE 4

Kazak tarafı Kazakistan Cumhuriyeti mevzuatı uyarınca aşağıdaki yükümlülükleri üstlenmektedir:

- a) Projelerin belirlenmesi, tasarımı ve uygulanması sırasında görevlendirilen uzmanlara, devlet sırları hariç, çalışmaların yürütülmesi için gerekli olan bilgileri temin etmek;
b) Görevlendirilen uzmanların Kazakistan'daki faaliyetleri süresince çalışma ve dinlenmesi için gerekli koşulları engelleyici şartlar koymamak.

MADDE 5

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti PKO Koordinatörüne diplomatik statü tanıyacak, Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti de bu statüye uygun ayrıcalık ve dokunulmazlıklar sağlayacaktır.

MADDE 6

Her iki taraf aşağıda belirtilen alanlarda projeleri tespit etmek ve hazırlamak amacıyla uzmanlar görevlendireceklerdir :

- a) Altyapı (ulaştırma, telekomünikasyon sistemleri, vb.);
b) Özelleştirme ve özelleştirme sonrası destek programları;
c) Sulama sistemleri ;
d) Tarım ürünlerinin işlenmesi;
e) Sanayi tesis ve birimlerinin rehabilitasyonu;
f) Hayvancılık ve bahçeciliğe dayalı sanayi kollarında küçük ve orta ölçekli işletmelerin geliştirilmesi;
g) Turizm;
h) Sağlık koruması;
i) Çevre koruması;
j) İlmî ve kültürel işbirliği;
k) Her iki tarafça mutabık kalınacak diğer alanlar.

MADDE 7

Bu anlaşma, yürürlüğe girdiği tarihte taraflar arasında halen yürütülen teknik işbirliği projeleri için de geçerlidir.

MADDE 8

1. Bu anlaşma yürürlüğe girmesi için gerekli olan devletlerin iç prosedürlerinin Taraflarca tamamlanmasına dair nihai yazılı tebliğin alındığı gün itibariyle yürürlüğe girecektir.

2. Bu anlaşma beş yıllık bir süre ile yürürlükte kalacak olup, taraflardan herhangi birince anlaşmanın olağan geçerlilik süresinin sona ermesinden üç ay önce yazılı olarak fesh etme niyetinin bildirilmemesi halinde, işbu anlaşma kendiliğinden bir sene daha uzar.

3. Tarafların karşılıklı mutabakatı halinde, işbu anlaşmanın ayrılmaz parçaları olarak değerlendirilen ayrı protokoller düzenlenmek kaydı ile, anlaşmaya değişiklikler ve ilaveler konulabilir.

4. Bu anlaşma hükümlerinin yorumu ve uygulanması ile ilgili olarak taraflar arasında ortaya çıkabilecek ihtilaf ve anlaşmazlıklar karşılıklı danışma ve görüşmeler yoluyla çözülür.

İşbu Anlaşma, Türkçe, Kazakça, Rusça ve İngilizce dillerinde bütün metinler eşit derecede geçerli olmak üzere ikişer orijinal nüsha olarak "19" Mart 2002 tarihinde Astana'da imzalanmıştır. İşbu anlaşma hükümlerinin yorumunda anlaşmazlık olduğu takdirde taraflar İngilizce metni esas alacaklardır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti adına

Kazakistan Cumhuriyeti
Hükümeti adına

**Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі
арасындағы Түрік Республикасы Үкіметінің Бағдарламаларды үйлестіру
кеңсесінің қызметі туралы
Келісім**

Түрік Республикасының Үкіметі мен Қазақстан Республикасының Үкіметі (бұдан әрі Тараптар деп аталатын),
екі мемлекет арасындағы достық байланыстарға негізделі отырып,
екі мемлекеттің экономикалық және әлеуметтік ынтымақтастығын
дамыту мақсатында, техникалық әріптестік ынтымақтастығы жолымен
қатынастарды тереңдетуге тілек білдіре отырып,
төмендегілер туралы келісті:

1- бап

1. Тараптар өз мемлекеттерінің экономикалық және әлеуметтік дамуына жәрдем көрсету мақсатында ынтымақтастықты жүзеге асырады.
2. Осы Келісім Тараптар арасындағы техникалық ынтымақтастықты жүзеге асырудың жалпы срежелерін айқындайды. Тараптар техникалық ынтымақтастықтың жекелеген жобалары бойынша (бұдан әрі “жобалық келісімдер” деп аталатын) қосымша келісімдер жасасуы мүмкін. Жобалық келісімдерде, атап айтқанда, жобаның мақсатын, Тараптардың міндеттемелерін, қатысушылардың міндеттері мен ұйымдық мәртебесін, сондай-ақ жобаның орындалу кестесі қамтылған бірлескен тұжырымдама тіркеледі.
3. Түрік Тарапынан - Түрік Республикасы Үкіметінің Бағдарламаларды үйлестіру кеңсесі (БҮК),
Қазақстан Тарапынан - Қазақстан Республикасының Экономика және сауда министрлігі осы Келісім шеңберінде әзірленетін ынтымақтастық бағдарламасын үйлестіреді.
4. БҮК Түркия ішінде, әрі одан тысқары жерлерде де икемді құрылымы мен үйлестірушілік жұмысы арқасында техникалық көмек процестерін үтқыр басқаратын, Түрік Республикасы Үкіметінің желісі бойынша жұмыс істейтін дербес ұйым болып табылады. БҮК-тің негізгі мақсаты - дамушы елдерге көмектесу. БҮК міндеттеріне экономика, технология, инфрақұрылым, мәдениет және білім салаларында жоғарыда аталған елдермен ынтымақтастықты дамытуда бағдарламалар мен жобалар әзірлеу, сондай-ақ дамушы елдерге көмек көрсету процестерін басқару кіреді.

2-бап

1. Жобалық келісімдер мына салаларда БҮК көмегімен түрік Тарапынан қолдауды көздеуі мүмкін:
  - а) Қазақстандағы оқу, консультациялық, ғылыми-зерттеу және өзге де бағдарламалар;
  - б) жоспарлар, ізденістер және сараптамалар әзірлеу;
  - в) Тараптармен келісілетін ынтымақтастықтың басқа салалары.
2. Қолдау:
  - а) мамандарды, нұсқаушыларды, консультанттарды, көмекшілерді және қосалқы қызметкерлерді іссапарға жіберу (Қазақстан

Республикасына түрік Тарапының тапсырмасы бойынша іссапарға жіберілетін барлық персонал (бұдан әрі "іссапарға жіберілген мамандар" деп аталады):

б) материалдар (оқу, әдістемелік, бағдарламалық және басқалары) және құрал-жабдық жеткізу (бұдан әрі "материалдар" деп аталады);

в) Қазақстан Республикасының мамандарын және басшы кадрларын, сондай-ақ ғалымдарын даярлау және біліктілігін арттыру;

г) Тараптардың келісуі бойынша басқа да тәсілдер жолымен жүзеге асырылуы мүмкін.

3. Іссапарға жіберілген мамандар өз қызметін осы Келісімге және Қазақстан Республикасының ұлттық заңнамасына сәйкес жүзеге асыратын болады.

3-бап

Түрік Тарапы осы Келісім ережелеріне сәйкес:

а) БҮК жұмысы үшін қажетті дербес компьютерлермен және басқа да құрал-жабдықпен жарақтандыратын;

б) қазақстандық қызметкерлерді қоса алағанда, БҮК қызметкерлерін іріктеуді жүзеге асыратын, жұмыспен және жалақыларының уақытылы берілуін қамтамасыз ететін;

в) БҮК-ті қажетті көлікпен қамтамасыз ететін;

г) өтемақы және шығыстарды төлейтін;

д) техникалық көмек жобалары мен білім беру бағдарламаларын қаржыландыратын;

е) көрсетілген көмекті үйлестіру мақсатында сарапшылар жіберуді және оларға жалақы төлеуді жүзеге асыратын болады.

4-бап

Қазақстан Тарапы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес:

а) мемлекеттік құпияға жататын мәліметтерді қоспағанда, іссапарға жіберілген мамандарды жобаларды айқындау, жоспарлау және жүзеге асыру кезеңінде қызметтерін жүзеге асыруға қажетті деректермен қамтамасыз ететін;

б) Қазақстандағы қызметі кезеңінде іссапарға жіберілген мамандардың жұмысы мен демалысы үшін жағдайлар жасауға ықпал ететін болады.

5-бап

Түрік Республикасының Үкіметі БҮК үйлестірушісіне дипломатиялық агент мәртебесін, ал Қазақстан Республикасының Үкіметі оған осы мәртебеге сәйкес артықшылықтар мен иммунитеттер береді.

6-бап

Әрбір Тарап жобаларды айқындау және әзірлеу мақсатында мына салаларда жұмысқа мамандар жібереді:

а) инфрақұрылым (көлік, телекоммуникациялық жүйелер және басқалары);

- б) жекешелендіру және жекешелендіруден кейінгі қолдау бағдарламасы;
- в) ирригация жүйесі;
- г) ауыл шаруашылығы өнімін өңдеу;
- д) өнеркәсіп орындарын және қондырғыларды оңалту;
- ж) өсімдік шауашылығымен және мал шаруашылығымен байланысы бар өнеркәсіп салаларындағы шағын және орта кәсіпкерлікті дамыту;
- з) туризм;
- и) денсаулық сақтау;
- к) қоршаған ортаны қорғау;
- л) ғылыми және мәдени ынтымақтастық;
- м) Тараптармен келісілетін өзге де салалар.

7-бап

Осы Келісім оның күшіне ену кезінде іске асырылып жатқан Тараптар арасындағы техникалық ынтымақтастық жобаларына қатысты да қолданады.

8-бап

1. Осы Келісім Тараптардың оның күшіне енуі үшін қажетті мемлекетшілік рәсімдердің орындалуы туралы соңғы жазбаша хабарлама алынған күннен бастап күшіне енеді.
2. Осы Келісім бес жыл бойы күшінде болады, содан кейін, егер Тараптардың бірде-бірі осы Келісім күшінде болатын кезекті мерзім өткенге дейін ең кем дегенде үш ай бұрын оның күшін тоқтату ниеті туралы басқа Тарапты жазбаша нысанда хабардар етпесе, осы Келісімнің күшінде болатын мерзімі жыл сайын өздігінен ұзартылатын болады.
3. Тараптардың өзара келісуі бойынша осы Келісімге өзгерістер мен толықтырулар енгізілуі мүмкін, олар жекелеген хаттамалармен рәсімделеді және осы Келісімнің ажырамас бөліктері болып табылады.
4. Осы Келісімнің ережелерін түсіндіруге және қолдануға қатысты Тараптар арасындағы даулар және келіспеушіліктер өзара консультациялар және келіссөздер жолымен шешілетін болады.

Астана қаласында, 2002 жылғы "19" наурызда әрқайсысы түрік, қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде екі түпнұсқа данада жасалды және де барлық мәтіндердің күші бірдей. Осы Келісім ережелерін түсіндіруде келіспеушіліктер туындаған жағдайда, Тараптар ағылшын тіліндегі мәтінге жүгінетін болады.

Түрік Республикасының
Үкіметі үшін

Қазақстан Республикасының
Үкіметі үшін

**Соглашение
между Правительством Турецкой Республики и
Правительством Республики Казахстан о
деятельности Координационного офиса программ
Правительства Турецкой Республики**

Правительство Турецкой Республики и Правительство Республики Казахстан (далее именуемые Стороны),

основываясь на существующих между двумя государствами дружественных связях.

в целях развития экономического и социального сотрудничества обоих государств, желая углубить отношения путем партнерского технического сотрудничества,

согласились о нижеследующем:

Статья 1

1. Стороны осуществляют сотрудничество с целью содействия экономическому и социальному развитию своих государств.
2. Настоящее Соглашение определяет общие правила осуществления технического сотрудничества между Сторонами. По отдельным проектам технического сотрудничества Стороны могут заключать дополнительные соглашения (именуемые в дальнейшем «проектные соглашения»). В проектных соглашениях фиксируется совместная концепция проекта, охватывающая, в частности, цель проекта, обязательства Сторон, задачи и организационный статус участников, а также график выполнения проекта.
3. Программу сотрудничества, разрабатываемую в рамках настоящего Соглашения, координируют:
  - с турецкой Стороны – Координационный офис программ (КОП) Правительства Турецкой Республики,
  - с казахстанской Стороны – Министерство экономики и торговли Республики Казахстан.
4. КОП является самостоятельной организацией, работающей по линии Правительства Турецкой Республики, оперативно управляющей процессами технической помощи, благодаря гибкой структуре и координирующей работе как внутри Турецкой Республики, так за её пределами. Основная цель КОП – помощь развивающимся странам. Задачи КОП включают в себя разработку программ и проектов для развития сотрудничества с вышеупомянутыми странами в таких областях как экономика, технологии, инфраструктура, культура и образование, а также управление процессами оказания помощи развивающимся странам.

Статья 2

1. Проектные соглашения могут предусматривать поддержку с турецкой Стороны с помощью КОП в следующих сферах:
  - а) учебные, консультационные, научно-исследовательские и прочие программы в Казахстане;
  - б) разработка планов, изысканий и экспертиз;
  - в) другие области сотрудничества, которые будут согласованы Сторонами.
2. Поддержка может осуществляться путем:
  - а) командирования специалистов, инструкторов, консультантов, помощников и вспомогательного персонала (весь персонал, командируемый по поручению турецкой Стороны в Республику Казахстан, именуется в дальнейшем «командированными специалистами»);
  - б) поставки материалов (учебных, методических, программных и т.д.) и оборудования (именуется в дальнейшем «материалами»);
  - в) подготовки и повышения квалификации специалистов и руководящих кадров, а также ученых Республики Казахстан;
  - г) другими способами по согласованию Сторон.
3. Командированные специалисты будут осуществлять свою деятельность в соответствии с настоящим Соглашением и национальным законодательством Республики Казахстан.

Статья 3

Турецкая Сторона в соответствии с положениями настоящего Соглашения будет:

- а) оснащать персональными компьютерами и другим оборудованием, необходимым для работы КОП;
- б) осуществлять подбор, обеспечение работой и своевременную выплату заработной платы персоналу КОП, включая казахстанский персонал;
- в) обеспечивать КОП необходимым транспортом;
- г) выплачивать компенсацию и затраты;
- д) финансировать проекты технической помощи и образовательных программ;
- е) в целях координации оказанной помощи осуществлять направление экспертов и выплаты им заработной платы.

Статья 4

Казахстанская Сторона в соответствии с законодательством Республики Казахстан будет:

а) обеспечивать командированных специалистов данными, необходимыми для осуществления их деятельности в период определения, планирования и осуществления проектов, за исключением сведений, относящихся к государственным секретам;

б) в период деятельности в Казахстане способствовать созданию условий для работы и отдыха командированных специалистов.

Статья 5

Правительство Турецкой Республики предоставит координатору КОП статус дипломатического агента, а Правительство Республики Казахстан предоставит ему привилегии и иммунитеты, соответствующие данному статусу.

Статья 6

Каждая Сторона направляет специалистов на работу с целью определения и разработки проектов в следующих сферах:

а) инфраструктура (транспорт, телекоммуникационные системы и т.д.);

б) программа приватизации и постприватизационной поддержки;

в) системы ирригации;

г) переработка сельскохозяйственной продукции;

д) реабилитация промышленных предприятий и установок;

ж) развитие малого и среднего предпринимательства в отраслях промышленности, связанных с растениеводством и животноводством;

з) туризм;

и) здравоохранение;

к) охрана окружающей среды;

л) научное и культурное сотрудничество;

м) иные сферы, которые будут согласованы Сторонами.

Статья 7

Настоящее Соглашение действует также в отношении проектов технического сотрудничества между Сторонами, находящихся уже на стадии реализации в момент его вступления в силу.

Статья 8

1. Настоящее Соглашение вступит в силу со дня получения последнего письменного уведомления о выполнении Сторонами внутригосударственных процедур, необходимых для его вступления в силу.
2. Настоящее Соглашение действует в течение пяти лет, затем срок действия настоящего Соглашения будет автоматически продлеваться каждый год, если ни одна из Сторон не менее чем за три месяца до истечения очередного срока действия настоящего Соглашения, не уведомит в письменной форме другую Сторону о своем намерении прекратить его действие.
3. По взаимной договоренности Сторон в настоящее Соглашение могут быть внесены изменения и дополнения, которые оформляются отдельными протоколами и являются неотъемлемыми частями настоящего Соглашения.
4. Все споры и разногласия между Сторонами относительно толкования и применения положений настоящего Соглашения будут решаться путем взаимных консультаций и переговоров.

Совершено в городе *Астана* « *19* » *Марта* 2002 года в двух подлинных экземплярах, каждый на турецком, казахском, русском и английском языках, причем все тексты имеют одинаковую силу.

В случае возникновения разногласий в толковании положений настоящего Соглашения Стороны будут обращаться к тексту на английском языке.

За Правительство
Турецкой Республики

За Правительство
Республики Казахстан

**Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the
Government of the Republic of Kazakhstan About Activity of the
Coordinating Office of the Programs of the Government of the
Republic of Turkey**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Kazakhstan (further referred to as Sides), based on the friendly relations between two countries, with the purpose to develop economic and social cooperation of both states, willing to deepen the relations by means of the technical cooperation, agreed upon the following:

Article 1

1. The Sides carry out cooperation with the purpose to assist economic and social development of their countries.

2. The present Agreement determines general regulations for carrying out technical cooperation between the Sides. The Sides may conclude additional agreements (further referred to as "project agreements") on the certain projects of technical cooperation. The joint concept of the project is fixed in the project agreements, in particular covers the objective of the project, responsibilities of the Sides, tasks and organizational status of the participants, and also schedule of project's implementation.

3. The program of the cooperation, developed within this Agreement, is coordinated by the Coordinating Office of the Programs (COP) of the Government of the Republic of Turkey from the Turkish Side and the Ministry of Economy and Trade from the Kazakhstani Side.

4. COP is an independent institution working on behalf of the Government of the Republic of Turkey, efficiently managing the process of technical cooperation thanks to flexible structure and coordinating activity as within the Republic of Turkey as abroad. The main objective of COP is rendering assistance to the developing countries. The tasks of COP include preparation of programs and

projects for the development of cooperation with the above mentioned countries in such fields as economy, technologies, infrastructure, culture and education and also, coordination of rendering assistance to the developing countries.

Article 2

1. Project agreements can provide support from the Turkish Side through COP in the following fields :

- a) training, consultative, research and scientific, and other programs in Kazakhstan;
- b) elaboration of plans, searches and expertises;
- c) other spheres of cooperation, which will be coordinated by the Sides.

2. Support can be realized through:

- a) dispatch of specialists, instructors, consultants, assistants and auxiliary personnel (all personnel dispatched to the Republic of Kazakhstan by the instructions of the Turkish Side, hereinafter called "dispatched specialists");
- b) supply of materials (study, methodic, program, etc.) and equipment (hereinafter called "materials");
- c) training and improvement of qualification of specialists and governing personnel, and also scientists of the Republic of Kazakhstan;
- d) other ways agreed by the Sides.

3. Dispatched experts will carry out their activity in accordance with the present Agreement and national legislation of the Republic of Kazakhstan.

Article 3

The Turkish Side in accordance with the items of this Agreement will:

- a) provide with Personal Computers and other equipment necessary for the activity of COP;
- b) implement selection, provision with work and timely salary payment to the personnel of the COP, including Kazakhstani personnel;
- c) provide COP with the vehicle;
- d) compensate of the salary and expenses;
- e) finance the projects of technical assistance and training programs;

f) dispatch experienced experts and make payments of salary for them with the purpose to coordinate rendered assistance.

Article 4

The Kazakhstani Side in accordance with the legislation of the Republic of Kazakhstan will :

- a) provide the dispatched specialists with the data necessary for their activity during the period of projects' formulation, planning and implementation excluding data considered to be state secret;
- b) not prevent establishment of the conditions for dispatched specialists' work and rest during the activity in Kazakhstan.

Article 5

The Government of the Republic of Turkey will provide COP coordinator with status of diplomatic agent and the Government of the Republic of Kazakhstan will provide coordinator with privileges and immunities corresponding to this status.

Article 6

Each Side dispatches specialists for formulation and development of the projects in the following fields:

- a) infrastructure (transport, telecommunication systems etc.);
- b) program of privatization and postprivatization support;
- c) irrigation systems;
- d) processing of agricultural production;
- e) rehabilitation of industrial enterprises and units;
- f) development of small and medium entrepreneurship in the industries based on plant-growing and animal husbandry;
- g) tourism;
- h) healthcare;
- i) environment protection;
- j) scientific and cultural cooperation;
- k) other spheres, which will be coordinated by the Sides.

Article 7

The present Agreement is also valid in respect of the projects of technical cooperation between the Sides which are already at implementation stage at the moment of becoming effective.

Article 8

1. The present Agreement will become effective on the day of delivery of the last written notification of the Sides' execution of internal state procedures required for its becoming effective.

2. The present Agreement is effective during five years, then its validity will be automatically extended each year if none of the Sides in the written form declares its intention to terminate it not later than three months before expiry of its validity.

3. The Sides can introduce changes and additions to the present Agreement upon mutual approval, they are drawn up as separate Minutes and are an integral part of present Agreement.

4. All arguments and disagreements between the Sides regarding interpretation and application of the items of the present Agreement will be settled by means of mutual consultations and negotiations.

Signed in Astana on "19" March 2002 in two original copies, each in Turkish, Kazakh, Russian and English, all the texts are of the same force. In case of disagreements in interpretation of the items of the present Agreement, the Sides will be guided by the text in English.

**On behalf of the Government
of the Republic of Turkey**

**On behalf of the Government
of the Republic of Kazakhstan**

Karar Sayısı : 2002/4404

4/10/1996 tarihinde Kahire’de imzalanan ve 8/7/1999 tarihli ve 4408 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma” ile söz konusu Anlaşma’da değişiklik yapılmasına dair 11/2/1998 tarihli ve 17/2/1998 tarihli notaların onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 30/5/2002 tarihli ve İEGY/149008 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 17/6/2002 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Bülent ECEVİT

Başbakan

D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	K. DERVİŞ Devlet Bakanı
Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı	E. S. GAYDALI Devlet Bakanı V.	Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı V.	Prof. Dr. R. MİRZAOĞLU Devlet Bakanı V.
N. ARSEVEN Devlet Bakanı	H. GEMİCİ Devlet Bakanı V.	Prof. Dr. R. MİRZAOĞLU Devlet Bakanı	Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı
H. GEMİCİ Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	R. ÖNAL Devlet Bakanı V.
Prof. Dr. A. AKCAN Devlet Bakanı V.	R. ÖNAL Devlet Bakanı	Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Millî Savunma Bakanı V.
R. K. YÜCELEN İçişleri Bakanı	İ. CEM Dışişleri Bakanı	S. ORAL Maliye Bakanı	M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
Prof. Dr. A. AKCAN Bayındırlık ve İskân Bakanı	Doç. Dr. O. DURMUŞ Sağlık Bakanı	O. VURAL Ulaştırma Bakanı	Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köyişleri Bakanı
Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	Z. ÇAKAN Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	M. İ. TALAY Kültür Bakanı
M. TAŞAR Turizm Bakanı	M. İ. TALAY Orman Bakanı V.	F. AYTEKİN Çevre Bakanı	

Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ve Mısır Arap Cumhuriyeti bundan sonra Taraflar olarak anılacaklardır. Özellikle bir Taraf yatırımcılarının diğer Tarafın ülkesindeki yatırımlarıyla ilgili olarak, aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile,

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşma akdinin, sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek,

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmalarını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının arzu edileceğini kabul ederek, ve

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunması için bir anlaşmanın imzalanması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır :

MADDE I

Tanıtma

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından;

1. "Yatırımcı" terimi :

a) Her bir Tarafın yürürlükteki mevzuatına göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

b) Taraflardan her birinin yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş ve merkezi o Tarafın ülkesinde bulunan şirketler, firmalar veya ortaklıklarını ifade eder.

2. "Yatırım" terimi, ev sahibi Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olmak kaydıyla, her türlü mal varlığını ve sınırlayıcı olmamakla beraber özellikle aşağıdakileri kapsar :

a) hisse senetleri, tahviller ya da şirketlere katılımın diğer şekilleri,

b) yeniden yatırımda kullanılan hasılatlar, para alacakları veya mali değeri olup kanunen ifa edilebilen bir yatırım ile ilgili diğer haklar,

c) taşınır ve taşınmaz mallar ile ipotek, tedbir, rehin gibi diğer aynı haklar ile diğer benzer haklar,

d) telif hakkı, patent, lisans, sınai tasarım, teknik proses ile bunların yanısıra ticari marka, peştemaliye, know-how gibi sınai ve fikri mülkiyet hakları ile benzer diğer haklar,

e) doğal kaynakların aranması, işlenmesi, istihracı, işletilmesi dahil olmak üzere her bir Tarafın ülkesinde kanun ya da sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

3. "Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle ancak sınırlayıcı olmayacak şekilde kar, faiz ve temettüleri içerir.
4. "Ülke" terimi, kara ülkesi ve karasuları ile uluslararası hukuka uygun olarak yargılama veya egemenlik haklarına sahip olduğu ülke denizlerini ifade eder.

MADDE II

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Taraf, kendi ülkesinde diğer Taraf yatırımcılarının yatırımlarına ve ilgili faaliyetlerine benzer durumlarda herhangi üçüncü bir ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına kendi kanun ve nizamları çerçevesinde göstereceği muameleden daha az elverişli olmayacağı şekilde, izin verecektir.
2. Taraflardan her biri kurulmuş olan bu yatırımlara benzer durumlarda kendi yatırımcılarının yatırımları veya herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, o muameleden daha az elverişli olmayan bir muamele uygulayacaktır.
3. Tarafların, yabancıların ülkeye giriş, geçici ikamet ve istihdamı ile ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak;

(a) Taraflardan her birinin vatandaşlarının, kendilerinin veya kendilerine istihdam eden Tarafın yatırımcısının önemli bir miktar sermaye veya başka kaynak taahhüdünde bulunduğu veya bulunmak üzere olduğu bir yatırımın kurulması, geliştirilmesi, idaresi amacıyla veya işletilmesine ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere diğer Tarafın ülkesine girmesine ve kalmasına izin verilecektir.

(b) Bir Tarafın yürürlükteki kanun ve nizamlarına uygun olarak kurulan ve diğer Taraf yatırımcılarının yatırımları olan şirketler seçtikleri idari ve teknik personeli tabiyetlerine bakılmaksızın istihdam etmeye mezu olacaklardır.

4. İşbu maddenin hükümleri, Taraflardan herhangi birinin Taraf olduğu aşağıdaki anlaşmalar bakımından geçerli olmayacaktır.

(a) mevcut veya gelecekteki herhangi bir gümrük birliği, bölgesel ekonomik teşkilat veya benzer uluslararası anlaşmalar,

(b) tamamen veya esas olarak vergilendirmeye ilişkin olanlar.

MADDE III

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, yürürlükteki mevzuata ve işbu Anlaşmanın II'nci Maddesinde konu edilen genel prensiplere uygun olarak, kamu yararına ve ayrımcı olmayacak biçimde yapılmadıkça ve anında yeterli ve etkin tazminat ödenmedikçe kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere maruz bırakılmayacaktır.

2. Tazminatın, adil ve uygun olması ve kamulaştırılan yatırımın değerini yansıtması taraflarca kararlaştırılmıştır. Tazminat gecikmesiz olarak ödencek ve Madde IV paragraf 2'de tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

3. Yatırımları, diğer Tarafın ülkesinde savaş, ayaklanma, iç karışıklık veya diğer benzer olaylar nedeniyle zarar gören Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Tarafça kendi yatırımlarına ya da herhangi üçüncü bir ülke yatırımcılarına uygulanan muameleden daha az elverişli olmayacak şekilde bu tür kayıplarla ilgili olarak benimsenecek işlemlerden hangisi en elverişli ise o muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE IV

Ülkesine İade ve Transfer

1. Taraflardan her biri, iyi niyetle ve kendi mevzuatına uygun olarak, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gereksiz gecikme olmaksızın yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferler aşağıdakileri içerir:

(a) hasılatlar,

(b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen kazançlar,

(c) Madde III çerçevesinde tazminat,

(d) yatırımlarla ilgili borçlardan kaynaklanan faiz ödemeleri ve geri ödemeler,

(e) diğer Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izni almış olan bir Tarafın vatandaşlarının elde ettikleri maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler,

(f) bir yatırım uyuşmazlığından doğan ödemeler.

2. Transferler, yatırımın yapılmış olduğu konvertibl para birimi veya yatırımcı ile ev sahibi Taraf arasında aksine bir anlaşma yapılmadığı takdirde, herhangi bir konvertibl para birimiyle ve transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE V

Halefiyet

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse, sigortalayanın sigorta anlaşmasının şartlarından ileri gelen her türlü halefiyeti diğer Tarafca tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.

3. Bir Taraf ile yatırımcı arasındaki uyuşmazlıklar, bu Anlaşmanın VII. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VI

Aykınlık

Bu Anlaşma, yatırımları ve ilgili faaliyetleri benzer durumlarda bu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli bir muameleye tabi kılan,

(a) Taraflardan her birinin kanun ve nizamları, idari uygulamalar veya usullere ya da idari veya yargısal kararlara,

(b) uluslararası hukuki yükümlülüklere, veya

(c) bir yatırım anlaşması veya yatırım izni kapsamındakiler de dahil olmak üzere, herhangi bir Tarafın üstlenmiş olduğu yükümlülüklere aykırı olmayacaktır.

MADDE VII

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki

Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasındaki o yatırımcının bir yatırımı ile ilgili uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından ayrıntılı bilgi içerecek şekilde ve yazılı olarak yatırım yapılan Tarafa bildirilecektir. Yatırımcı ve ilgili Taraf bu tür uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca iyi niyetle, karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.

2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse, yatırımcının seçeneğine göre aşağıdaki tahkim kurumlarından birine sunulur.

(a) Her iki Tarafın 18 Mart 1965 tarihinde

Washington D.C.'de, imzalanan Diğer Devletin Vatandaşları ve Devletlerin Arasındaki Anlaşmazlıkların Çözümü Sözleşmesi'ni imzalayan ülkeler olması halinde, sözkonusu Sözleşme çerçevesinde kurulan Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Uluslararası Merkezi (ICSID),

(b) Her İki Tarafın da Birleşmiş Milletler üyesi olması halinde, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL),

(c) Paris Uluslararası Ticaret Odası Tahkim Mahkemesi,

(d) Uluslararası Ticari Tahkim Kahire Bölgesi Merkezi,

(e) İstanbul Ticari Tahkim Merkezi,

Şu şartla ki; yatırımcının uyuşmazlığa taraf olan Tarafın adli mahkemelerine getirmiş olması halinde ve iki yıl içinde nihai kararın alınmamış olması gerekir.

3. Tahkim kararı; uyuşmazlığın bütün tarafları için kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her iki Taraf verilen kararları kendi kanunları çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE VIII

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar, işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulaması ile ilgili her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bağlamda, Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve ilgili görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa, uyuşmazlık herhangi bir Tarafın talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine götürülebilir.

2. Her bir Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.

3. Eğer iki hakem, seçimlerinden itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa, Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.

4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı, işbu Maddenin ikinci ve üçüncü paragraflarında belirtilen konularda görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise, seçim Başkan yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonulursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılacaktır.

5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varacaklardır. Böyle bir anlaşmanın sağlanamaması halinde, Tahkim Heyeti, genelde muteber uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak daha önceki paragrafta belirlenen parametreler doğrultusunda usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep edecektir.

6. Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti -hangisi daha sonra gerçekleşirse- duruşmaların bittiği tarihte veya son beyanlardan sonra iki ay içinde karara varılacaktır. Tahkim Heyeti, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.

7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, bu Anlaşmanın VII. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim heyetine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, aynı uyuşmazlık işbu madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim heyetine sunulmayacaktır. Bu, her iki Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE IX

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, her bir Tarafın diğerine işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili hukuki formaliteleri tamamladığını bildirdikleri tarihte yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir dönem için yürürlükte kalacak ve bu Maddenin ikinci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlara uygulanacağı gibi, bundan sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlara da uygulanacaktır.

2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirebilir.

3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişlik, Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, sözkonusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

İşbu Anlaşmayı her iki Tarafın tam yetkili temsilcileri imzalamışlardır.

4 Ekim 1996 tarihinde Türkçe, Arapça ve İngilizce dillerinde hepsi de asıl olarak imzalanmıştır.

Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

MISIR ARAP CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

FEHİM ADAK
DEVLET BAKANI

DR. NAWAL ABD EL MONE IM TATAWI
EKONOMİ VE ULUSLARARASI
İşBİRLİğİ BAKANI

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI

DAGY-I/562-6

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Mısır Arap Cumhuriyeti Büyükelçiliğine saygılarını sunar ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mısır Arap Cumhuriyeti Hükümeti arasında imzalanan "Yatırımların Karşılıklı Tesviki ve Korunması Anlaşması'nın Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Anlaşmazlıkların Çözümü başlıklı VII. maddesinin 2. (e) fıkrasında sehven yer alan "İstanbul Ticari Tahkim Merkezi" ibaresinin, merkezin tam adı olan "Tahkim, Uzlaştırma ve Hakem Bilirkişilik Müessesesi" olarak değiştirilmesini önermekten şeref duyar.

Bakanlık, Büyükelçiliğin bu öneri hakkında Mısır makamlarının yanıtını bildirmesini takdirle karşılayacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı bu vesileyle Mısır Arap Cumhuriyeti Büyükelçiliğine en derin saygılarını yineler.

Ankara, 11 Subat 1998

Mısır Arap Cumhuriyeti
Büyükelçiliği
ANKARA

MISIR ARAP CUMHURİYETİ
BÜYÜKELÇİLİĞİ
ANKARA

Nota No. 58/98

Mısır Arap Cumhuriyeti Büyükelçiliği Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na saygılarını sunar ve Bakanlığın 11 Şubat 1998 tarihli ve OAGY-I/562 sayılı Notasına atıfla, Mısır tarafının yukarıda belirtilen Nota'daki öneriyi kabul ettiğini bildirmekten ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığının gerekli tedbirleri almasını rica etmekten şeref duyar.

Mısır Arap Cumhuriyeti Büyükelçiliği Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı'na bu vesileyle en derin saygılarını yineler.

Ankara, 17.02.1998

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI

**Agreement Between the Republic of Turkey and the Arab
Republic of EGYPT Concerning the Reciprocal
Promotion and Protection of
Investments**

The Arab Republic of Egypt and the Republic of Turkey hereinafter called the Parties.

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one party in the territory of the other Party.

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded, such investment will stimulate the capital and technology and the economic development of the Parties.

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources, and

Having resolved to conclude an agreement concerning the encouragement and reciprocal of investments,

Hereby agree as follows :

ARTICLE I

Definitions

For the purpose of this Agreement :

1. The term " investor " means :

a) natural persons deriving their status as nationals of either Party according to its applicable law,

(b) corporations, firms or business associations incorporated or constituted under the law in force of either of the Parties and having their headquarters in the territory of that Party .

2 . The term "investment" in conformity with the hosting Party's laws and regulations, shall include every kind of asset in particular, but not exclusively :

(a) shares, stocks or any other form of participation in companies,

(b) returns reinvested, claims to money or any other rights to legitimate performance having financial value related to an investment,

(c) movable and immovable property, as well as any other rights in rem such as mortgages, liens, pledges and any other similar rights ,

(d) copyrights, industrial and intellectual property rights such as patents, licenses, industrial designs, technical processes, as well as trademarks, goodwill, know -how and other similar rights ,

(e) business concessions conferred by law or by contract, including concessions to search for, cultivate, extract or exploit natural resources on the territory of each Party as defined hereafter .

3 . The term " returns " means the amounts yielded by an investment and include particular, though not exclusively profit, interest and dividends .

4 . The term " territory " includes the land boundaries, maritime areas and the continental shelf delimited by mutual agreement between the parties concerned over which the Party hosting the investment has sovereign rights or jurisdiction in accordance with international law .

ARTICLE II

Promotion and Protection of Investments

1. Each Party shall permit in its territory investments, and activities associated therewith, on a basis no less favourable than that accorded in similar situations to investments of investors of any third country within the framework of its laws and regulations .

2. Each Party shall accord to these investments, once established, treatment on less favourable than that accorded in similar situations to investments of its investors or to investments of investors of any third country, whichever is the most favourable .

3. Subject to the laws and regulations of the Parties relating to the entry, sojourn and employment of aliens :

(a) National of either Party shall be permitted to enter and remain in the territory of the other Party for purposes of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or an investor of the first party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources,

(b) Companies which are legally constituted under the applicable law and regulations of one Party, and which are investments of investors of other Party, shall permitted to engage managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality .

4. The provisions of this Article shall have no effect in relation to following agreements entered into by either of the Parties :

(a) relating to any existing or future customs unions, regional economic organization or similar international agreements,

(b) relating wholly or mainly to taxation .

ARTICLE III

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly, or indirectly to measures of similar effects except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, upon payment of prompt, adequate and fair compensation, and in accordance with due process of law and the general principles of treatment provided for in Article II of this Agreement.

2. The parties will take into consideration that Compensation will be fair and adequate to the value of the expropriated investment before the expropriatory action was taken or became known. Compensation shall be paid without unjustified delay and be freely transferable as described in paragraph 2 Article IV.

3. Investors of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by such other Party treatment on less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, which ever is the most favourable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE IV

Repatriation and Transfer

1. Each Party shall permit in good faith all transfers related to an investment to be made freely and without unreasonable delay into and out of its territory such transfers include:

(a) returns,

(b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investments,

(c) compensation pursuant to Article III,

(d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments,

(e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Party who have obtained in the territory of the other Party the corresponding work permits relative to an investment,

f) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the convertible currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force in the host country at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Party.

ARTICLE V

Subrogation

1. If the investment of an investor of one Party is insured against non-commercial risks under a system established by law, any subrogation of the insurer which stems from the terms of the insurance agreement shall be recognised by the other Party.

2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

3. Disputes between a Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article VII of this Agreement.

ARTICLE VI

Derogation

This agreement shall not derogate from:

- (a) laws and regulations, administrative practices or procedures or administrative or adjudicatory decisions of either Party,
- (b) international legal obligations, or,
- (c) obligations assumed by either Party, including those contained in an investment agreement or an investment authorization,

That entitle investments or associated activities to treatment more favourable than that accorded by this Agreement in similar situations.

ARTICLE VII

Settlement of Disputes Between One Party and Investors of the Other Party

1. Disputes between one of the Parties and an investor of the other Party, in connection with his investment, shall be notified in writing, including a detailed information, by the investor to the recipient Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned party shall endeavour to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes cannot be settled in this way within six months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, the dispute can be submitted, as the investor may choose, to:

- a) the International Center for Settlement of Investment .

Disputes (ICSID) set up by the "Convention on Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States" signed in Washington on March 18th, 1965, in case both Parties of this treaty become signatories of this Convention,

- b) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration rules of procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL) , in case both parties are members of U.N.,

- c) the court of arbitration of the Paris international chamber of commerce,

- d) the Regional Cairo Center for International Commercial Arbitration .

- e) The Istanbul Center for Commercial Arbitration.

Provided that, if the investor concerned has brought the dispute before the Courts of Justice of the Party that is a Party to the dispute and a final award has not been rendered within two years .

3. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE VIII

Settlement of Disputes Between the Parties

1. The Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of dispute between themselves through the foregoing procedure, the dispute may be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal of three members.

Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Party may request the president of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two months after their appointment the Chairman shall be appointed upon the request of either party by the President of the International Court of Justice.

4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justices prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the vice-President, and if the vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Party.

The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure and within the parameters provided for in the previous para.

Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.

7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The tribunal may, however, at its discretion decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article VII and is still before the court. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Parties.

ARTICLE IX

Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the exchange of instruments of ratification has been completed. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply, to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.

3. This Agreement may, be amended by written agreement between the Parties. Any amendment shall enter into force when each Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.

4. With respect to investments made or acquired prior to the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

In Witness Whereof, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

Done at Cairo this 4th day of the month of October, 1996 in two originals in the Arabic, Turkish and English Languages, all texts being equality authentic.

In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

Mr. FEHİM ADAK

MINISTER OF STATE

FOR THE GOVERNMENT OF THE
ARAB REPUBLIC OF EGYPT

Dr. NAWAL EL TATAWY

MINISTER OF ECONOMY

AND INTERNATIONAL

COOPERATION

OAGY-I/562-6

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey presents its compliments to the Embassy of the Arab Republic of Egypt and with reference to Article VII. 2 (e) of the Agreement concerning the Reciprocal Promotion and Protection of Investments between the Republic of Turkey and the Arab Republic of Egypt, has the honour to propose the deletion of the present wording, namely "the Istanbul Center for Commercial Arbitration" and instead, insertion of "Institutions of Arbitration, Conciliation and Arbitral Expertise of the Istanbul Chamber of Commerce".

The Ministry will appreciate it if the Embassy will inform it of the response of the Egyptian authorities concerning this proposition.

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Turkey avails itself of this opportunity to renew to the Embassy of the Arab Republic of Egypt the assurances of its highest consideration.

Ankara, 11 February 1998

**THE EMBASSY OF THE ARAB
REPUBLIC OF EGYPT
ANKARA**

*Embassy of The
Arab Republic of
Egypt
Ankara*

Note No. 58/98

The Embassy of the Arab Republic of Egypt presents its compliments to the Ministry of Foreign Affairs, and with reference to the Ministry's note no. OAGY-I/562, dated 11 February 1998, the Embassy has the honour to inform the esteemed Ministry that the Egyptian side has agreed to the suggestions in the above mentioned note, and requests the Turkish Foreign Ministry to take the necessary steps.

The Embassy of the Arab Republic of Egypt avails itself of this opportunity to renew to the Ministry of Foreign Affairs the assurance of its highest consideration.

Ankara, 17.02.1998

MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS
ANKARA

اتفاقية
تشجيع وحماية الاستثمارات
بين
حكومة جمهورية تركيا
و
حكومة جمهورية مصر العربية

ان حكومة جمهورية تركيا وحكومة جمهورية مصر العربية والمشار اليهما فيما بعد بالطرفين .

رغبة منهما في تعزيز علاقات التعاون الاقتصادي وبصفه خاصة للاستثمارات المقامة بواسطة مستثمرى أحد الطرفين في إقليم الطرف الاخر .

وادراكا منهما ان الحماية التى يمنحها هذا الاتفاق للاستثمار تكون حافزا لتدفق الاستثمارات والتقنية مما يحقق التنمية الاقتصادية لكلا من الطرفين .

وإقتناعا منهما بأن المعاملة العادلة والمتساويه للاستثمارات ضرورية لتأكيد استمرار أطار عمل الأستثمار لتحقيق الحد الأعلى للانتفاع بالموارد الأقتصادية .
فقد إتفقتا على الوصول الى اتفاق لتشجيع الاستثمارات المتبادلته على النحو الآتى:

المادة (١)

تعريفات

لأغراض هذه الاتفاقية :

١ - يشمل المصطلح (مستثمر) :

- أ - الشخص الطبيعي الذى يعتبر مواطنا طبقا لقانون احد الطرفين
- ب- الهيئات والشركات والجمعيات التجارية التى تؤسس أو تشكل طبقا لقانون أحد الطرفين ولها مقر فى إقليمه .

- ٢ - يشمل المصطلح (استثمار) كافة انواع الاصول المستثمرة طبقا لقوانين ولوائح الطرف المضيف للاستثمار وتشمل على سبيل المثال وليس الحصر:
- أ - الأسهم والسندات وای شكل من أشكال المساهمة فى الشركات .
- ب- العائدات التى يعاد استثمارها ، مطالبات بأموال واية حقوق مشروعة أخرى تتعلق بالاستثمار ولها قيمة اقتصادية .
- ج- الاموال المنقولة وغير المنقولة وكذلك أى حقوق عينية كالرهن وامتيازات الدين وضمادات الدين .
- د - حقوق النشر ، حقوق الملكية الفكرية والصناعية متضمنة براءات الاختراع والرخص والتصميمات الصناعية والمعرفة الفنية وكذلك العلامة التجارية والاسماء التجارية والخبرة واية حقوق أخرى .
- هـ- الامتيازات طبقا للقانون أو العقد وتشمل امتيازات بحث وأستخراج واستغلال مصادر الثروة الطبيعية فى إقليم كل من الطرفين .
- ٢ - يعنى المصطلح (عائدات) المبالغ الناتجة عن الاستثمار وتشمل على وجه الخصوص وليس الحصر الأرباح والفوائد والتوزيعات .
- ٤ - يشمل المصطلح (اقليم) الحدود البرية والمناطق البحرية ، والجرف القارى المحدد بالاتفاقيات المتبادلة بين الأطراف المعنيه التى يمارس عليها الطرف المضيف للاستثمار حقوق السيادة والاختصاص طبقا للقانون الدولى .

المادة (٢)

تشجيع وحماية الاستثمارات

- (١) يقوم كل من الطرفين بالسماح للاستثمارات والانشطة المرتبطة بها فى إقليمه طبقا لقوانينه ولوائحه ، وأن هذه المعاملة لاتقل أفضلية عن التى يمنحها لمستثمرى واستثمارات دولة ثالثة .

(٢) يقوم كل من الطرفين بمنح الاستثمارات المقامة معاملة لاتقل أفضلية عن التي يمنحها لمستثمريه أو مستثمري دولة ثالثة أيهما أكثر أفضلية .

(٣) تطبيقا لأحكام قوانين ولوائح الطرفين بدخول واقامة وتشغيل الأجانب :-

أ- يسمح لمواطني أى من الطرفين بالدخول والاقامة فى إقليم الطرف الأخر للعمل بغرض تأسيس وتنمية وإدارة العمليات المرتبطة بالاستثمار لمستثمري الطرف الأول والتي حولوا اليها أو فى طريقهم الى تحويل رأسمال حقيقى أو أى مورد آخر .

ب- للشركات التي تم تأسيسها طبقا للقوانين واللوائح السارية لاحد الطرفين ان تعين المديرين والفنيين بناء على طلبهم وايا كانت جنسيتهم لإدارة الاستثمارات المملوكة لمستثمري الطرف الأخر .

(٤) لاتسرى أحكام هذه المادة على الاتفاقيات التي وقعها أى من الطرفين والتي تتعلق :

أ- بأى اتحاد جمركى قائم أو ينشأ مستقبلا أو منظمة اقتصادية إقليمية أو أية اتفاقيات دولية أخرى .

ب- الضرائب كليا أو جزئيا .

المادة (٢)

نزاع الملكية والتعويض

(١) لايجوز تأمين أو نزاع ملكية الاستثمارات أو خضوعها لأجراءات معاملة أخرى مباشرة أو غير مباشرة الا اذا كان هذا الاجراء للمنفعة العامة وطبقا للقانون السارى وعلى أن يقام على أسس غير تمييزية وبمقتضى تعويض مناسب عادل وفى إطار المبادئ العامة للمعاملة المنصوص عليها فى المادة (٢) من هذه الاتفاقية .

(٢) يراعى الطرفين أن يكون التعويض عادل ومناسب للاستثمار المنزوع ملكيته قبل اعلان نزع الملكية ، يتم دفع التعويض دون تأخير وتحويله طبقاً لنص الفقرة (٢) من المادة الرابعة .

(٣) استثمارات أى من الطرفين التى تتعرض لخسائر ناتجة عن حرب أو فتنة أو عصيان مدنى أو احداث أخرى مشابهة فى إقليم الطرف الآخر ، فعلى الطرف المعنى منحهم معاملة لاتقل أفضلية عن التى يمنحها لمستثمريه أو مستثمري دولة ثالثة أيهما أكثر أفضلية ، اخذاً فى الاعتبار الاجراءات التى اتخذت وتتعلق بالخسائر .

المادة (٤)

التحويل . واعادة التوطين

١- يقوم كل من الطرفين بتحويل المدفوعات الناتجة عن الاستثمارات من وإلى إقليمه فوراً وبدون تأخير لامبرر له ويشمل الآتى:

- أ- العائدات .
- ب- الأموال الناتجة عن البيع الكلى او الجزئى أو تصفية الاستثمارات .
- ج- التعويضات طبقاً للمادة (٢) .
- د - سداد القروض وفوائدها المتعلقة بالاستثمارات .
- هـ- الأجور والمرتببات وما فى حكمها التى يحصل عليها مواطنو أى من الطرفين الحاصلين على تصاريح عمل متعلقة بالاستثمار فى إقليم الطرف الآخر .
- و- الأموال الناتجة عن منازعات الاستثمار .

٢- تكون التحويلات بعملة الاستثمار القابلة للتحويل أو بغيرها من العملات القابلة للتحويل طبقاً لأسعار الصرف السائدة فى تاريخ التحويل فى دولة الطرف المضيف للاستثمار الا اذا اتفق على خلاف ذلك مع المستثمر .

المادة (٥)

الحلول

- (١) إذا كانت استثمارات مستثمرى أحد الطرفين تخضع لنظام ضمان قانونى ضد المخاطر غير التجارية فعلى كل من الطرفين مراعاة مبدأ الحلول للمؤمن والذي نشأ طبقاً لشروط اتفاق الضمان .
- (٢) لا يحق للمؤمن المطالبة بأية حقوق غير حقوق المستثمر المتررة .
- (٣) أى نزاع ينشأ بين المؤمن وأحد الطرفين يتم تسويته طبقاً لحكم المادة (٧) من هذه الاتفاقية .

المادة (٦)

الأخلال

هذا الاتفاق لا يخل بـ :

- أ- القوانين واللوائح ، الأعمال أو الإجراءات الادارية ، القرارات الادارية أو القضائية لآى من الطرفين .
- ب- الالتزامات القانونية الدولية .
- ج- الالتزامات المتعلقة بالطرفين بما فيها اتفاقيات الاستثمار وتراخيص الاستثمار ، المعاملة الأكثر أفضلية من هذا الاتفاق التى تمنح للاستثمارات أو الأنشطة المرتبطة بها فى الظروف المتشابهة .

المادة (٧)

تسوية المنازعات بين الطرف المتعاقد ومستثمرى الطرف المتعاقد الآخر

- (١) يتم الإخطار كتابة بتفاصيل نزاع الاستثمار الذى ينشأ بين أحد الطرفين ومستثمرى الطرف الآخر ، ويسعى كل من الطرفين والمستثمر الى حل هذا النزاع بالطرق الودية عن طريق المشاورات والمفاوضات .

(٢) في حالة عدم حل النزاع بالتشاور في خلال ستة أشهر من تاريخ الأخطار المشار إليه ففى الفقرة (١) يتم إحالة النزاع بناء على طلب المستثمر الى :

أ- المركز الدولى لحل منازعات الاستثمار بين الدول ورعايا الدول الأخرى الذى يراعى تطبيق أحكام اتفاقية تسوية منازعات الاستثمار بين الدول ورعايا الدول الأخرى الموقعة فى واشنطن فى ١٨ مارس ١٩٦٥ فى حالة انضمام طرفى هذه الاتفاقية اليها .

ب- أهة محكمة تحكيم تطبق القواعد التى أقرتها الأمم المتحدة لقانون التجارة الدولية .

ج- محكمة تحكيم الغرف التجارية الدولية بباريس .

د - مركز القاهرة للتحكيم التجارى الدولى .

هـ - مركز اسطنبول للتحكيم التجارى .

وذلك كله بشرط أن يكون المستثمر المعنى قد عرض النزاع على محاكم الطرف الداخلى معه فى النزاع والأى يكون قد صدر حكم نهائى خلال عامين .

(٢) أحكام التحكيم تكون نهائية وملزمة لكل أطراف النزاع . ويقوم كل طرف بتنفيذ حكم التحكيم طبقا لتوانينه الداخلية .

المادة (٨)

تسوية المنازعات بين الأطراف المتعاقدة

(١) يتعين على الطرفين انطلاقا من روح التعاون والعمل الجاد على إيجاد تسوية سريعة وعادلة للمنازعات الناشئة بينهم وتتعلق بتفسير وتطبيق هذه الاتفاقية ويتم تسوية النزاع عن طريق المفاوضات المباشرة . اذا لم يتم تسوية النزاع على هذا النحو خلال ستة أشهر من بدء النزاع يتم بناء على طلب أى من الطرفين عرض النزاع على محكمة تحكيم تشكل من ثلاثة أعضاء .

- (٢) يقوم كل طرف بتعيين محكمه في خلال شهرين من طلب التسوية ويقوم المحكمين باختيار الرئيس على أن يكون من مواطني دولة ثالثة. في حالة عدم قيام أي من الطرفين بتعيين محكمه خلال المدة المحددة فيتم تعيينه بناء على طلب أي من الطرفين عن طريق رئيس محكمة العدل الدولية .
- (٣) اذا لم يتوصل المحكمان الى اختيار الرئيس في خلال شهرين من تعيينهم فيتم تعيينه بناء على طلب أي من الطرفين بواسطة رئيس محكمة العدل الدولية .
- (٤) اذا وجد سبب يحول دون أداء رئيس محكمة العدل الدولية لمهامه المنصوص عليها في الفقرتين الثانية والثالثة من هذه المادة أو اذا كان من رعايا أي من الطرفين ، يقوم نائب الرئيس بإجراء هذه التعيينات . فإذا كان نائب الرئيس أيضا أحد مواطني أي من الطرفين أو وجد سبب يحول دون أدائه المهمة المذكورة ، يقوم عضو المحكمة الذي يليه في الأقدمية إجراء هذه التعيينات بشرط الا يكون من مواطني أي من الطرفين .
- (٥) تقوم المحكمة في خلال ثلاثة أشهر من تعيين الرئيس بتحديد إجراءاتها المتفقة مع أحكام هذه الاتفاقية . وفي حالة عدم قيام المحكمة بتحديد إجراءاتها يتم دعوة رئيس محكمة العدل الدولية لتحديد هذه الاجراءات أخذا في الاعتبار قواعد واجراءات التحكيم الدولية والضوابط المبينة في البند السابق .
- (٦) تتخذ اجراءات الاحالة الى هيئة التحكيم والمرافعة في خلال ثمانية أشهر من اختيار الرئيس . وتصدر المحكمة قرارها بعد شهرين من تاريخ الاحالة أو تاريخ قفل باب المرافعة أيهما ابعده ، الا اذا اتفق على خلاف ذلك .
- وتصدر المحكمة قرارها بأغلبية الأصوات ويجب أن يكون نهائيا وملزما للجانبين .
- (٧) يتحمل كل من الطرفين مناصفة تكاليف الرئيس والمحكمين واجراءات التحكيم ، وللمحكمة أن تقرر بدون قيد أو شرط أن يتحمل أحد الطرفين النصيب الأكبر من التكاليف .
- (٨) لايجوز احالة اي نزاع الى محكمة تحكيم دولية طبقا لأحكام هذه المادة اذا كان قد تم احالة هذا النزاع الى محكمة تحكيم دولية أخرى طبقا لحكم المادة (٧) من هذه الاتفاقية ومازال معروضا أمامها . وان ذلك لا يكون عائقا امام قيام الطرفين بأجراء مفاوضات جديده ومباشرة .

نفاذ الاتفاقية

- (١) تدخل هذه الاتفاقية حيز النفاذ من تاريخ إتمام تبادل وثائق التصديق عليها . وتظل سارية لمدة عشر سنوات وتجدد مالم يتم إنهاؤها طبقا للفترة (٢) من هذه المادة . وتطبق هذه الاتفاقية على الاستثمارات القائمة وقت سريانها وأيضا على الاستثمارات المصنفة بعد ذلك .
- (٢) لأي من الطرفين أخطار الطرف الآخر كتابة بإنهاء الاتفاقية قبل عام واحد من نهاية الفترة الأولى أو في أي وقت بعد ذلك .
- (٣) يتم تعديل هذه الاتفاقية باتفاق مكتوب بين الأطراف . ويسرى هذا التعديل من تاريخ أخطار كل من الطرفين للآخر بتمام الإجراءات الداخلية لنفاذ هذا التعديل .
- (٤) تستمر أحكام هذه الاتفاقية سارية على الاستثمارات القائمة قبل تاريخ الانهاء لمدة عشر سنوات من تاريخ انهاء هذه الاتفاقية .
- أشهادا على ذلك قام الموقعون أدناه والمفوضون لذلك بالتوقيع على هذه الاتفاقية .

حررت في القاهرة بتاريخ ٤ أكتوبر ١٩٩٦ من أصلين باللغات التركية والعربية والانجليزية وفي حالة الاختلاف في التفسير يعتد بالنص الانجليزي .

عن
حكومة جمهورية مصر العربية

عن
حكومة جمهورية تركيا

Karar Sayısı : 2002/4414

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti arasındaki 16 Haziran 1970 tarihli Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde, iki ülke arasında nota teatisi yoluyla akdedilen "Yerel Yönetim Hizmetlerine Nitelik Kazandırılması" konulu projeye ilişkin ekli Anlaşmanın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 30/5/2002 tarihli ve EİGY/203177 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 20/6/2002 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Bülent ECEVİT

Başbakan

D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	K. DERVİŞ Devlet Bakanı
Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı	M. KEÇECİLER Devlet Bakanı	Prof. Dr. T. TOSKAY Devlet Bakanı V.	Prof. Dr. R. MİRZAOĞLU Devlet Bakanı V.
N. ARSEVEN Devlet Bakanı	M. YILMAZ Devlet Bakanı	Prof. Dr. R. MİRZAOĞLU Devlet Bakanı	Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı
H. GEMİCİ Devlet Bakanı	Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	R. ÖNAL Devlet Bakanı V.
Dr. R. DOĞRU Devlet Bakanı	R. ÖNAL Devlet Bakanı	Prof. Dr. H. S. TÜRK Adalet Bakanı	Prof. Dr. Ş. ÜŞENMEZ Milli Savunma Bakanı V.
R. K. YÜCELEN İçişleri Bakanı	İ. CEM Dışişleri Bakanı	S. ORAL Maliye Bakanı	M. BOSTANCIOĞLU Millî Eğitim Bakanı
Prof. Dr. A. AKCAN Bayındırlık ve İskân Bakanı	Doç. Dr. O. DURMUŞ Sağlık Bakanı	O. VURAL Ulaştırma Bakanı	Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köyişleri Bakanı
Y. OKUYAN Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. K. TANRIKULU Sanayi ve Ticaret Bakanı	Z. ÇAKAN Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	M. İ. TALAY Kültür Bakanı
M. TAŞAR Turizm Bakanı	Prof. Dr. N. ÇAĞAN Orman Bakanı	F. AYTEKİN Çevre Bakanı	

Sayın Bakan,

11 Aralık 1998 tarihli Hükümet Müzakerelerinin sonuç metnine atıfla ve Hükümetlerimiz arasındaki 16 Haziran 1970 tarihli Teknik İşbirliği ile ilgili Anlaşma'yı ifa ederken "Yerel Yönetim Hizmetlerine Nitelik Kazandırılması" konulu proje hakkında aşağıda belirtilen Anlaşmayı Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına önermekten onur duyuyorum:

1. Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ortaklaşa olarak yerel yönetim hizmetlerinin geliştirilmesini teşvik ederler.
2. Projenin amacı, seçilen şehirlerde su temini, atık suyun bertarafı ve çöp yönetimini ekonomik, teknik ve ekolojik açıdan iyileştirmektir.
3. Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti'nin projeye katkıları aşağıda belirtilmektedir:
  - a) - Yerel yönetim hizmetlerinin geliştirilmesi alanında danışman olarak ve Alman katkısının koordinasyonu için toplam 36 uzman/aya kadar bir süre için uzun vadeli bir uzman gönderir.
  - Özel alanlarda danışmanlık ve hizmetiçi eğitimin desteklenmesi ile proje gidişatının denetimi için toplam 5 uzman aya kadar bir süre için uluslararası kısa vadeli uzmanlar gönderir.

- İhtiyaç duyulması halinde, Alman Teknik İşbirliği Kurumu'nun (GTZ) münferit olarak finanse edilen Gençleri Teşvik Programı çerçevesinde eğitim ve ileri eğitimleri nedeniyle bu projede çalışan ve proje için spesifik görevler üstlenen proje asistanları veya stajyerler gönderir.

b) Mahallinde yapacağı katkılar:

- Toplam 36 uzman aya kadar bir süre için bilgi ağının kurulması maksadıyla uzun vadeli bir Türk uzman görevlendirir.
- Organizasyon ile personel, işletme ve finans yönetimi alanlarında taslak geliştirilmesi maksadıyla toplam 36 uzman aya kadar bir süre için uzun vadeli bir Türk uzman görevlendirir.
- Özel görevleri üstlenmesi için toplam 11 uzman aya kadar bir süre için kısa vadeli bir Türk uzman görevlendirir.
- Proje sekreteryası ve idaresi için toplam 36 uzman aya kadar bir süre için bir yerel personel görevlendirir.

c) Özellikle aşağıda belirtilenler olmak üzere toplam 150.000,- DM (yazı ile: yüzellibin Alman Markı) tutarında malzeme gönderir:

- Elektronik veri işlem araçları ve malzemeleri,
- Büro mobilyası, donanımı ve kullanım malzemeleri,
- Eğitim ve öğretim araçları ile hizmetiçi eğitime yönelik diğer malzemeleri,
- Binek araçları.

d) - Kendileri tarafından karşılanmadığı takdirde gönderilen uzmanların ve aile fertlerinin konaklama masraflarını üstlenir.

- Gönderilen uzmanların ve yerel personelin Türkiye Cumhuriyeti içindeki ve dışındaki hizmet seyahatlerinin giderlerini üstlenir.

- Özellikle motorlu taşıtlar ve büro alanında olmak üzere toplam 60.000,- DM'a (yazı ile: altmışbin Alman Markı) kadar uzmanların çalışmaları ile ilgili işletme ve idare masraflarını üstlenir.
- 4 (e)'de anılan resim ve harçlar ile depo ücretleri hariç olmak üzere, proje mahalline kadar 3 (c)'de anılan malzemenin nakliye ve sigorta masraflarını üstlenir.

4. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin proje için katkıları:

- a) - Yerel yönetim hizmetlerinin geliştirilmesi alanında ve Türk katkılarının koordinasyonu için en az bir tam zamanlı uzman görevlendirir.
- Projenin yürütülmesi için gerekli uzman, yönetici ve yardımcı personeli görevlendirir.
- Gönderilen uzun ve kısa vadeli uzmanlar ve mahallinde görevlendirilen personel için iki büro odası dahil olmak üzere büro ve hizmetçi eğitim için mekan temin eder.
- 3 (c)'de Alman katkıları çerçevesinde anılmadığı takdirde tesis, araç, taşıt ve diğer malzemeleri kullanıma sunar.
- b) - 3 (d) uyarınca Almanya Federal Cumhuriyeti tarafından üstlenilmeyen projenin cari masraflarının üstlenilmesini temin eder.
- Görevlerini yerine getirirken gönderilen uzmanlara gerekli desteğin verilmesini ve gerekli tüm belgelerin kullanımlarına sunulmasını temin eder.
- c) Aşağıda belirtilen önlemleri alır:
  - Türkiye'deki diğer ilgili kurumlar, programlar ve projeler ile koordinasyon, bilgi alışverişi ve işbirliği,
  - Finansman katkısının halledilmesi.
- d) Projenin süreklilik içinde uygulanmasını teminen kendine özgü ayrıntılı bütçe planlamasının yapılmasını temin eder.

e) Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti'nin talimatıyla nakledilen malzemeyi lisans, liman, ithalat ve ihracat ve diğer kamu vergi ve harçları ile ambar ücretinden muaf tutar veya bunlar için masrafları üstlenir ve malzemenin gümrük işlemlerinin derhal yapılmasını güvence altına alır; aynı husus uygulayıcı mercilerin talepleri üzerine Türkiye Cumhuriyeti'nde temin edilen malzeme için de geçerlidir.

5. Finansman ödeneği:

a) Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün (TODAİE) Eschborn'daki Alman Teknik İşbirliği Kurumu'ndan (GTZ) yerel yönetim hizmetlerine nitelik kazandırılması maksadıyla toplam 1.000.000,- DM'a (yazı ile: birmilyon Alman Markı) kadar bir finansman ödeneğini yerel yönetim hizmetlerinin geliştirilmesi alanında partner uzmanların eğitimi için almasını mümkün kılar.

b) Finansman ödeneğinin başkaca kullanımı, kullanıma sunulduğu şartlar ile görevlendirme işlemi Alman Teknik İşbirliği Kurumu (GTZ) ve Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) arasında yapılacak olan, Almanya Federal Cumhuriyeti'ndeki meri mevzuata tabi, bir finansman sözleşmesi ile belirlenir.

Finansman ödeneği, taahhütün yapıldığı yıldan sonra sekiz yıllık bir süre içinde finansman sözleşmesi akdedilmediği takdirde, geçersiz olur. (a)'da anılan meblağ için bu süre 2006 yılının bitiminde sona erer.

c) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Alman Teknik İşbirliği Kurumu'nu (GTZ), Türkiye Cumhuriyeti ile bir finansman sözleşmesinin akdedilmesine ve uygulanmasına bağlı olarak alınan tüm vergi ve diğer kamu resimlerinden muaf tutar.

6. Proje için Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti'nin talimatıyla nakledilen malzeme, Türkiye'ye ulaştıktan sonra veya mahallinde temin edilmesinden sonra, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü'nün (TODAİE) mülkiyetine geçer; bu malzeme, bu projenin ve görevlerinin icrasında gönderilen uzmanların kullanımına herhangi bir sınırlama olmaksızın verilir.

7. Gönderilen uzmanlar Türk partner uzmanlara aşağıda belirtilen görevlerde danışmanlık yapar ve onları destekler:
- Su temini, atık suyun bertarafı ve çöp yönetimi alanlarında yerel yönetim hizmetlerinin geliştirilmesi için stratejilerin formüle edilmesi ve bunların kararı yürütenler ile koordine edilmesi;
  - Seçilen şehir idareleri ve yerel yönetim şirketleri ile birlikte su temini, atık suyun bertarafı ve çöp yönetimine yönelik standartlar, işlem, teknoloji ves. hakkında bilgi ağının kurulması;
  - Şehir idareleri ve yerel yönetim şirketlerindeki uzman ve idari personel için uygulamaya yönelik eğitim programlarının yapılması;
  - Seçilen şehir idarelerinin ve yerel yönetim şirketlerinin ilgili dairelerinde organizasyon ile personel, işletme ve finans yönetiminin güçlendirilmesi için taslakların örnek olarak başlatılması;
  - Projeye katılan şehirlerde halkın su ve atık suyun yerinde kullanımı ile çöpün önlenmesi ve bertarafı imkanları hakkında bilgilendirilmesi.
8. Uygulayıcı kuruluşların bildirilmesi:
- Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti, yükümlülüklerinin yerine getirilmesi için Eschborn'daki Alman Teknik İşbirliği Kurumu'nu (GTZ) görevlendirir.
  - Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, projenin uygulanması konusunda Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü'nü (TODAİE) görevlendirir.
  - (a) ve (b)'de görevlendirilen merciler, projenin uygulanmasına ilişkin ayrıntıları ortaklaşa olarak bir operasyon planıyla veya uygun olan farklı bir yolla tespit edebilirler ve gereğinde bunları projenin gelişmesine uygun hale getirirler.
9. Proje, uygulanmaması veya kısmen uygulanması halinde, her iki Hükümetin mutabakatıyla başka bir projeye ikame edilebilir.